

הוראה 3.4 - "שעות נהיגה ומנוחה לנהגים ונוהגים ביחידה"

הגדרות

1. בפקודה זו:
 - א. **שינה** - מנוחת גוף רצופה במצב שכיבה על מצע נוח נייד. שינה בנסיעה כלשהי לא תחשב לחלק משעות השינה.
 - ב. **מנוחה** - זמן שבו הוגדר לנהג כי הוא חופשי מכל פעילות ואין עליו מטלות נוספות.
 - ג. **שינה סדורה** - כהגדרתה בפ"מ 33.0213 "שעות השינה של חיילים בצה"ל".
 - ד. **נהיגה** - הזמן בו נהג נוהג ברכב מסוג כלשהו לרבות הזמן בו הוא עוסק בעבודות הקשורות בנהיגה.

מטרה

2. להנחות את יחידות צה"ל בדבר מתן שעות שינה ומנוחה לנהגים.

כללי

3. בעת נהיגה נדרשת ערנותו של הנהג בכל משימת הנהיגה ועל כן קיימת חשיבות עליונה לשעות השינה והמנוחה של הנהג טרם ביצוע משימת נהיגה ובמהלכה. פקודה זו מוסיפה על האמור בנושא שעות שינה ומנוחה של נהגים בפ"מ "הבטיחות בצה"ל".

שיטה

4. מפקד היחידה יודא שהנהגים ביחידתו, יקבלו את התנאים לשבע שעות רצופות של שינה סדורה, לפני כל משימת נהיגה, לרבות באמצעות תשואל.
5. על אף האמור בסעיף לעיל, במשימת נהיגה אשר דורשת חריגה מהוראה זו:
 - א. באימונים, תרגילים - יינתנו שעות שינה ומנוחה כאמור בהוראות הבטיחות בכרך א' כללי-הוראה 5.5 "שעות שינה באימונים".
 - ב. בפעילות מבצעית שהתעורר בה צורך מבצעי חיוני ודחוף (למעט משימות קבועות בפע"ס) – תאושר משימת נהיגה בחריגה מהוראה זו על פי הגורם המוסמך לאשר חריגה מהוראות הבטיחות בהוראה 1 כרך ו' פע"ס, לאחר עריכת ניהול סיכונים מתאים ובהתאם לצורך המבצעי. לפני הפעילות או מיד עם סיומה יושלמו 4 שעות שינה רצופות לנהג וכן השלמה ל-7 שעות שינה באותה היממה.
- בסיום הפעילות כאמור יודא המפקד המשלח או מפקד שהוגדר לכך בפעילות כי הושלמו לנהג שעות השינה טרם משימת הנהיגה הבאה.
6. נהג שלא קיבל את התנאים לשבע שעות שינה ומנוחה, או שאינו מרגיש כשיר למשימת נהיגה מכל סיבה שהיא, ידווח על כך למפקד המשימה. מפקד המשימה יעצור את הנהיגה וידווח למפקד המשלח. המפקד המשלח יחליט, לאחר ניהול סיכונים שיבצע והתייעצות עם קצין הבב"ד היחידתי, לגבי המשך המשימה, לרבות האם יוחלף הנהג ומתי או אם תיעצר המשימה.

7. שעות מנוחה במשימת נהיגה בשגרה - כולל משימות שגרה בפע"ם וכן באימון או בתרגיל:

א. מפקד יחידה או נציגו שהוקצה עבור יחידתו כלי רכב צבאי או שכור עם נהג שאינו משרת ביחידתו (כגון: מרכז הובלה, אזרחיים וכו'), יודא באמצעות תשאול הנהג, כי אכן קיבל את התנאים ל-7 שעות שינה סדורה, וכי הנהג כשיר לנהיגה.

ב. מפקד המשימה יודא כי הנהג יפסיק את נהיגתו לשינה ומנוחה, כמפורט להלן:

(1) לאחר נהיגה רצופה של עד 4 שעות - חצי שעה מנוחה, לפחות.

(2) לאחר נהיגה רצופה של עד 4 שעות נוספות - שתיים מנוחה, לפחות.

(3) לאחר נהיגה רצופה של עד 4 שעות נוספות - שבע שעות מנוחה, לפחות.

8. שעות מנוחה במשימת נהיגה באימון או בתרגיל:

א. במשימת נהיגה בשגרת אימון או תרגיל יש לפעול כאמור בסעיף 7ב לעיל.

ב. נהיגת נהגים בתרגיל תוגדר כ"נקודת תורפה בטיחותית" (נת"ב) בתיק התרגיל, אליה נדרשים המפקדים ומערך הבטיחות להתייחס ולתת מענה בהתאם לניהול סיכונים.

ג. במסגרת כתיבת "תיק המשימה לתכנון לתרגיל", תינתן התייחסות לשעות השינה והמנוחה של כלל הנהגים (לרבות נהגי המפקדים ונהגי מערך הבקרה או הבטיחות).

9. שעות מנוחה במשימת נהיגה בפעילות מבצעית:

א. מפקד המשימה יודא כי נהג המבצע משימות נהיגה קבועות בגזרת פע"ם, יפסיק את נהיגתו לשינה ומנוחה, כמפורט להלן:

(1) במשימת נהיגה רצופה של 8 שעות יקבל:

(א) במהלך משימת הנהיגה – חצי שעה מנוחה.

(ב) בסיום משימת הנהיגה - 8 שעות מנוחה רצופות.

(2) לאחר נהיגה של 8 שעות נוספות יקבל:

(א) במהלך משימת הנהיגה – חצי שעה מנוחה.

(ב) בסיום משימת הנהיגה - 16 שעות מנוחה רצופות.

ב. למרות האמור לעיל בסעיף 9א, במשימות רכובות קבועות בגזרת הפע"ם רשאי מג"ד ומעלה או מקבילו, לאשר המשך נהיגה של שתיים נוספות במשמרת אחת בלבד (10 במקום 8). בסיומן יושלמו לנהג שעות המנוחה כאמור בהוראה זו.

10. חבישת קסדה

לאחר נהיגה רצופה של שתיים בחבישת קסדה, יפסיק הנהג את נהיגתו לחצי שעה מנוחה, לפחות. באימונים, בתרגילים ופע"ם יש לאפשר זאת בתנאי שאין פגיעה באימון, בתרגיל או בצורך המבצעי, ע"פ קביעתו של מפקד המשימה.

11. נהיגה לאחר חזרה מחופשה

טרם יציאת הנהג לחופשה, יתדרך מפקד הנהג את הנהג לישון 7 שעות טרם חזרתו ליחידה. בחזרת הנהג מחופשה, על המפקד לוודא שהנהג ישן 7 שעות שינה טרם חזרתו ליחידה באמצעות תשאול והנושא יהווה נתון נוסף במסגרת ניהול סיכונים טרם שילוח משימת נהיגה כאמור בהוראה 3.8 "שילוח משימת נהיגה".

מערודכן לתאריך : 20.07.2021	הוראה 3.4 "שעות נהיגה ומנוחה לנהגים ולנוהגים ביחידה"	פרק 3 : "ניהול בטיחות הדרכים ביחידה"	כרך ז': בטיחות בדרכים
--------------------------------	--	---	--------------------------

הוראות כלליות ישימות

12. פ"מ 33.0213, "שעות שינה ומנוחה של חיילים".
13. כרך א' "כללי", הוראה 5.5 "שעות שינה באימונים".
14. כרך ו' פע"ס, פרק 1 הוראה 1 "הגדרות, אחריות וסמכות כללית".

סוף הוראה 3.4